

DROBNE SLOVENSKE VESTI

Društvo št. 94 J. S. K. Jednote v Trinidadu, Colo., priredilo 14. oktobra veliko prireditev v proslavo 20-letnice tega obstanca. Prireditev so vršila v Red Men's dvorani Starkville, in poroča se, da bo iste udeležil tudi Joseph Pishler, glavni predstavnik J. S. K. Jednote.

Soboto zvečer 6. oktobra priredilo društvo št. 44 J. S. K. Jednote v Barbertonu, O., slavni banket v proslavo 25-letnice društvenega obstanca. Glavni govornik bo nastopil pri tej priliki sobrat Louis J. S. K. Jednote. Prireditev se bo vršila v dvorani samostojnega društva Domovina.

Med ameriškimi Slovenci zelo znani in priljubljeni operetec g. Anton Šubelj, priredil bo to jesen vrsto koncertov po raznih naselbinah. Najbolj zanimivih koncertov je v soboto 14. oktobra, ki se bo vršil v Milwaukee, Wis.

Šubeljni Šubeljevi koncerti bodo 14. oktobra v La Salle, 21. oktobra v Collinwoodu, 25. oktobra v Clevelandu, (International Institute); 30. oktobra v Girard, O.; 28. oktobra v Lorainu, O.; 18. oktobra v Chisholmu, Minn.; 11. novembra v Duluth, Minn.; 1. decembra v Pueblo, Colo.

Povodljek 1. oktobra sta se vršila po uradnih opravkih v Clevelandu sobrat Anton Zbašnik glavni predsednik in so Louis Balant, glavni podpredsednik J. S. K. Jednote.

ZONSKO DELO NA VRTU

Daj je najboljši čas za pridelavo večletnih cvetlic, kot so na primer peonije, plamen- (phlox), trpežni ostrožnik (phinium), trpežni orientalski mak, popelni (holyhock). Tudi perunike (iris) je še možno zdaj presaditi, dasi se to zgodi že v avgustu in septembru.

Trpežne ali večletne cvetlice najemmo tiste, ki vsako leto novo iz korenin poženejo. Ni treba pogosto presajati, ampak sploh najboljše počutijo, če ostanejo več let nemoteno na istem mestu. Presadimo jih, če hočemo drugačno vrsto na vrto, ali pa, če hočemo dobiti več grmov, kar stori s tem, da razdelimo velikostne grme na več manjših.

Pri presajanju peonij moramo paziti, da jih ne sadimo preblizu, ker to jih zadržuje v cvetju. Nikoli ne rabimo svežega gnoja okoli korenin. Lahko se poslužimo par kostne moke, katero dobro premešamo med zemljo. Če je s tem močnejše, čim bolj jih pustimo nemoteno na istem prostoru.

V tem času že tudi lahko pripravljati grede, kar bomo obsadili s čebulicami, narciz in tulipanov. Najbolje je še prezgodaj.

Ako nam preti slana uničiti vrtniške na vrto, lahko jih spravimo v zračni kleti, kjer bodo precej časa obdržani. Lahko izpulimo tudi par vrtniške rastline in jih s kletjo vred navdol viseče obesiti v klet. Na ta način nam večina sadežev lepo do-

TEDENSKI PREGLED

ZELEZNICE v Zedinjenih državah porabijo vsako leto več olja kot kurivo. Iz tega izhaja, da rabijo vedno manj premoga, in baš v tem je iskati precejšen vzrok, da premogovniki tako slabo obratujejo. Zvezni trgovski department objavlja statistiko, ki kaže, da so železnice porabile v letu 1927 skoro za pol milijona sodov olja več kot leto poprej. Ako k temu še prištejemo, da tudi mnogi industrijski obrati nadomestujejo premog z oljem, in da se v premogovnikih rabi vedno več strojev, pridemo do prepričanja, da se premogarnje ne obeta nič kaj rožnate bodočnosti.

PROHIBICIJSKI agenti v Lorainu, O., so v noči 26. septembra streljali na avtomobil C. Edwardsa, ki se na njih poziv ni hotel ustaviti in nevarno ravnati Miss Betty Heywood. V avtomobilu so bile, poleg voznika, tri ženske z enim otrokom. Prohibicijski agenti so bili v civilnih oblekah in Edwards je mislil, da so navadni pocestni banditi. Za afero se je takoj začel zanimati ohijski državni senator Bender, ki se je svoječasno mnogo trudil, da je bila poražena zloglasna Marshall postava, ki je pod krinko vsiljevanja prohibicije gazila ustavnostne pravice državljanov in polnila žepa vsakim županom in mirovni msodnikom. Prohibicijski agenti, ki so obstreljali Miss Heywood, so bili aretirani in v pozneje pod varščino izpušeni. Z afero se bavi velika porota.

PROVIZORICNIM PREDSEDNIKOM sosedne republike Mehike je bil izvoljen Emilio Portes Gil, dosedanji tajnik notranjih zadev v Callesovem kabinetu. Svoje mesto nastopi s prvim decembrom t. l. in bo isto obdržal do rednih predsedniških volitev leta 1930. To mesto bi bil moral zavzeti Alvaro Obregon, katerega je neki fanatik pred par meseci ustrelil. Provizorični predsednik Gil je civilist, in poroča se, da bo vodil vladne posle v isti smeri kot sedanji predsednik Calles.

RDEČI KRIZ apelira na narod za pet milijonov dolarjev v pomoč po zadnjem viharju prizadetim v Floridi in Porto Rici. Število mrtvih v Floridi se čeni zdaj na 2200, od teh 1700 črncev. Večina mrtvih trupel so sežgali, da se zabrani izbruh bolezni.

ZEDINJENE DRŽAVE so oficijelno priznale sedanjo nacionalistično vlado na Kitajskem, s sedežem v Nankingu. To pomeni veliko moralno oporo novi vladi.

SOVJETSKA RUSKA vlada namerava dati priliko investicij inozemskemu kapitalu. Rusija potrebuje za enkrat okoli 800 milijonov dolarjev za izboljšavo javnih naprav, kot železnice, kanalizacije, elektrarn, plinskih naprav itd. 'Odpor za koncesije nudi inozemskemu kapitalu ugodne pogoje.

RADIO KORPORACIJA v Zedinjenih državah je vložila pri zvezni radio komisiji prošnjo, da se ji dovoli zgraditi širok deželni 68 novih radio postaj. S temi hoče konkurirati obstoječim telegrafskim družbam.

V PHILADELPHIJI so aretirali enega policijskega kapitana in 33 policistov. Obdolženi so izsiljevanja in podku-

KLETARSKI NASVETI

Važna shramba pri vsakem gospodarstvu je klet, kjer spravljamo čez zimo krompir, korenje, peso, kolerabo, peteržilj, endivijo, zelje, repo in gomoljke različnih cvetic. Klet bi morala biti primeroma hladna, pa kar mogoče suha in zračna. Priporočljivo je torej pred nastopom mrzlega vremena klet temeljito posnažiti in prezračiti. Plesnoba in gniloba ne ugađa gomoljikam in svežemu sadju, katero shranjujemo tam. Naj torej sije solnce v klet, kjer je to mogoče, če ne pa naj ima v suhih in gorkih jesenskih dneh dostop vsaj sveži zrak. Na ta način se uspešno pokončujejo glivice plesnobe in gnilobe.

V kleti shranjujemo različne pijače, posebno sok iz grozdja in sadja. Izurjenim kletarjem sicer ni treba nobenih nasvetov glede ravnanja z grozdnim ali sadnim sokom. So pa drugi, ki se tega ravnanja uče iz izkušnje, ki so mnogokrat drage. Prvo pravilo temu je, da se more dober grozdni ali sadni sok dobiti le iz zrelega in popolnoma zdravega grozdja ali sadja. Drugo, nič manj važno pravilo je, da moremo dobro pijačo obdržati le v dobri in čisti posodi, to je v dobrih sodih. Skoro neverjetno je, kako brezbržni ali nevedni so nekateri ljudje v tem oziru. Grozdni sok spravijo v plesnive, kisle in po gnilobi dišeče sode, potem se pa čudijo, če se pijača pokvari skisla ali dobi neprijeten okus.

Sode, v katerih se je kdaj pijača skisala ali pokvarila, naj se nikoli več ne rabi za grozdni sok. Taki sodi se zamorejo porabiti za jesi ali za kislno zelje, nikoli pa za pijačo. Tudi močno plesnive sode težko popravi, kdor ni ekspert. Boljše je tak sod razbiti in sežgati, kot pa porabiti za shrambo pijače. Plesniv sod da pijača tako zopern okus, da se povprečnemu človeku gabi. Sod, v katerem se je grozdni sok skisal ali drugače pokvaril, obdrži, kljub pomivanju, mnogo kali te bolezni, in je najbolj gotovo, da se bo pijača v njem ponovno skisala. Proč torej s takim sodom. Boljše je žrtvovati par dolarjev za nov sod, kot pa imeti v kleti neužitne pijače.

Kot že omenjeno, se sodi, ki nekoliko diše po plesnobi, dajo popraviti, toda za delo je treba imeti že nekoliko kletarskega znanja. Kdor ima spravljene kaj droži od lanske pijače, lahko poskusi. Sod se naj najprej nabije, zamoči in čisto pomije, nato se vlije vanj nekaj lanskih drož in za tem več galonov vrele vode. Potem se sod zabije in se tista brozga pusti v njem par dni. Sod je treba večkrat prekotati, da tekočina doseže vso notranjost sode. Pred porabo je treba seveda sod čisto izprati. Na ta način se da popraviti sod, ki ni močno plesniv. S sodi, ki se kisli ali ki močno diše po plesnobi in gnilobi, se ni vredno ukvarjati. Kdor ni izurjen kletar, stori najboljše, če take sode porabi za jesi, kislno zelje ali pa za — smeti. Za pijačo pa naj kupi nepokvarjen sod.

Jugoslovanska Kat. Jednota, ki je dobra za vas, je dobra tudi za vaše prijatelje.

PREBIVALSTVO SVETA

Neki znanstvenik je preračunal, da se prebivalstvo sveta prehitro množi v primeri s pridobivanjem živil. Nekatere dežele so že zdaj pregosto obljedene in na primer v Indiji in na Kitajskem umrje o priliki slabih letin na milijone ljudi vsled pomanjkanja. Zedinjene države so v primeri z Evropo še redko naseljene, toda ako bo ameriško prebivalstvo narasčalo v enakih odstotkih kot se to vrši zdaj, bo leta 2000 štela ta dežela nad dvesto milijonov ljudi. Prebivalstvo sveta se povprečno pomnoži za en odstotek vsako leto. Letos je na svetu okroglo 1950 milijonov prebivalcev. Leta 2000 bo na svetu skoro 4000 milijonov ljudi, če se bodo množili kot do zdaj.

Zanimiva je statistika kako na gosto so ljudje naseljeni v različnih deželah. Ako vzamemo prebivalstvo po kontinentih, pronajdemo, da je Evropa najbolj gosto naseljena. Ker tam pride na štirjaško miljo 127,6 oseb. V Aziji jih pride na štirjaško miljo 65,2, v Afriki 10,6, v Severni in Centralni Ameriki 17 in pol, v Južni Ameriki 9 in pol, v Avstraliji in Oceaniji 2,7.

V deželah, ki imajo čez sto milijonov prebivalcev, pride na štirjaško miljo oseb kot sledi: v Britijski Indiji 226, na Kitajskem 109, v Rusiji 75, v Zedinjenih državah 39.

V deželah z več kot 50 milijoni prebivalstva pride na kvadratno miljo v Nemčiji 347 oseb, na Japonskem 320, v fevdalnih neodvisnih državah Azije 101.

V deželah, ki imajo več kot deset milijonov prebivalcev, pride na kvadratno miljo v Angliji (vključno Wales) 670 oseb, v Italiji 339, na Čehoslovaškem 265, na Poljskem 195, v Franciji 192, v Rumuniji 142, v Jugoslaviji 125, na Filipinih 99, v Nigeriji 59, v Egiptu 37, v Abesiniji 29, v Turčiji 25, v Perziji 19, v Mehiki 19 in v Braziliji malo nad 9.

Skupno zemeljska površina znaša nekaj nad 197 milijonov kvadratnih milj. Suhe zemlje (ne vstevši polarne kraje) je nekaj nad 52 milijonov kvadratnih milj. Rodovitne zemlje je od tega nekaj nad 16 milijonov kvadratnih milj. Mnogo milijonov kvadratnih milj zemlje, ki je zdaj puščina ali močvirje, bo nedvomno moderna znanost izpremenila v rodovitne svet. Mnogi kraji so še zelo redko naseljeni, toda so nezdrevni ali prevroči za bele ljudi, ki znajo zemljo najbolje izkoristiti. Verjetno pa je, ko bo nastala potreba, da bo beli človek iznašel sredstva, potem katerih bo kljuboval sedanjim grozotam tropičnih krajev. Da se iz nezdrevnih krajev morejo napraviti docela zdrave pokrajine, imamo najboljši dokaz v kraji ob Panamskem prekopu. Poleg tega se bo v bodočnosti človek vedno v večji meri posluževal morske hrane, to je rib in drugih živali, ki žive v morskih globinah.

Zanimiva je tudi statistika kako znajo v različnih deželah izrabiti rodovitnosti zemlje. V Rusiji in Aziji se pridelava povprečno 7 bušljev pšenice na akru zemlje. V Španiji, Jugoslaviji, Canadi, Avstraliji in Zedinjenih državah prinese

PRIDELOVANJE DATELJ-NOV

Kadar govorimo o dateljnih, se nehote domislamo kamel, puščave in Arabcev. Čitali smo morda dostikrat, da se morejo ti sinovi puščave preživeti s peščico dateljnov na dan. Seveda ni pridelovanje dateljnov omejeno na Arabijo, ampak se ta sladki sad prideluje v mnogih drugih gorkih pokrajinah starega sveta.

Skoro v vsaki trgovini te dežele, kjer se prodaja sadje, marsikdo ne ve, da je večina tega sladkega sadja pridelana v Zedinjenih državah. Dasi so bile prve dateljnovne palme posajene na našem jugozapadu že pred 150 leti, je pridelovanje dateljnov v tej deželi zavzelo znaten obseg šele v zadnjih letih; prej je bila večina tega sadja importirana.

Dateljnj, kot že omenjeno, rastejo na dateljnovih palmah. V Californiji in Arizoni so v zadnjih desetletjih obsadili tisoče akrov sveta z dateljnovimi palmami. Največji nasadi so v Coachella Valley, v Riverside okraju v Californiji. Ta kraj je zelo vroč, ker je nižji kot morska gladina, ter je bil pred napeljavo za irigacijo potrebne vode popolna puščava. Danes tam izorno uspevajo košate palme, ki nastavijo vsako leto velike košule tega sladkega sadu. Večina palm, ki zdaj rade, je bila importirana, toda odkar postava brani importiranje različnega rastlinstva, razen v izrednih slučajih in svrhu preskuševanja, se goje mlada palmova drevesca v domačih drevesnicah. Ta drevesca se vzgoje iz poganjkov, ki jih vsako leto stara drevesa nastavijo in ki se porežejo od materinskih dreves. Palmova drevesa začnejo roditi, ko so štiri ali pet let stara, toda dober pridelek se more pričakovati šele v sedmem ali osmem letu.

Dateljnova palma je dvodomna rastlina, to je, nekatera drevesa nastavijo le moške, druga pa ženske cvete. Cvetni prah s prvih na druga drevesa raznašajo vetrovi in žuželke. Tako oplojevanje pa je nezanesljivo in ostane mnogo cvetja jalovega, to je, da ne nastavi sadu. Sadjarji se torej poslužujejo umetnega oplojevanja, po navadi na ta način, da porežejo cvetne metlice moškega cvetja, ko je polno cvetnega prahu, in jih navzdol obesimo v košule ženskih cvetov. Veter, ki veje giblje, opravi vse nadaljno. Previdni sadjarji tudi vsako leto spravijo nekoliko cvetnega prahu, ki se v primernih shrambah ohrani do druge sezone. Ako je kakšno leto moškega cvetja malo, oprasio cveteče palme s prahom od prejšnjega leta. Dateljnovne palme cveto od januarja do aprila in sad zori od avgusta do decembra. Ko sadi dozor, se porežejo cele košule, katerih nekatere tehtajo do 50 funtov in imajo 2000 do 3000 sadežev. V posebnih prostorih potem s plinom in drugimi sredstvi očistijo dateljnovne mrešove, prahu in druge nesnage, jih sortirajo po velikosti in vlagajo v večje ali manjše škatlje.

Ameriški dateljnj po okusu nič ne zaostajajo za importiranimi, poleg tega so pa postavljani na trg neprimerno bolj snažni. Ameriški pridelovalci dateljnov so tako v metodah

(Dalje na 2. strani)

GLASOVI Z RODNE GRUDE

V Ljubljani je umrl dne 11. septembra dr. Karol Savnik, direktor podružnice Poštne hranilnice, star šele 54 let. Pokojnik je bil doma iz Kranja. Njegova specialna stroka je bila finančna in upravna znanost. Leta 1916 je dosegel naslov sekcijskega svetnika v avstrijskem finančnem ministertvu. Po prevratu se je vrnil v domovino in s svojim znanjem vestno služil mladi državi.

Iz Kostanjevice na Dolenjskem se poroča, da vinska letina dobro kaže. Če bo ostale ugodno vreme do trgatve bo tudi kakovost pridelka izborna.

Nedavno so našli v Trsteniku, občina Preddvor, tamkajšnja gosa posestnika Josipa Gregorja obešenega v domači hiši. Dopoldne se je mudil še v Kranju na običajnem sejmu, popoldne pa je ostal sam doma. Ko se je vrnila njegova žena proti večeru domov, ga je našla obešenega v sobi. Bil je že mrtev. Nesrečneža so poglali v smrt neizbežni dolgovi na posestvu. Verna slika žalostnega stanja pri našem kmetu.

Dne 9. septembra je bila pokopana v Poljanah pri Škofji Loki vaščanka iz Vinharjev Katra Dolenc, po domače Naconka, stara 67 let. Z njo je legla v grob ena že redkih živih prič "Izgubljenega Boga." Pred nekako 30 leti je duhovnik, ki je šel sprevidet neko bolnico že pozno zvečer v hribe, izgubil puščico s posvečenim hostijo. Našla jo je beratica Haducija drugi dan in jo kot igračo dala otrokom Naconke, katera jo je bila prej dobro obdarovala. Ko so se otroci naveličali igrač, je Naconka pobrala lično škatljico in jo vtaknila v žep. Kmalu nato se je oglasil pri sosedu mežnar, ki je šel iskat "izgubljenega Boga," in ko je šel Naconka prišla v vas in slišala pogovor, je potegnila izgubljeno puščico iz žepa rekoč: "Pa menda ni to-le?" — Ta dogodek je kaj lepo in živo opisal blagopokojni dr. Ivan Tavčar v povesti "Izgubljeni Bog."

V rojstni vasi Ivana Veselja Koseskega, pesnika in narodnega prebuditelja v Spod. Kosezah pri Lukovici se je vršila 23. septembra proslava 130-letnice njegovega rojstva in 30-letnica odkritja spominke plošče.

Ko je v planini Velebitu bil te dni seljak Stjepan Racić v družbi štirih pomagačev zaposlen s pripravljanjem drv, sta se nenadoma pojavila pred njim dva medveda. Mlajši je takoj pobrisal nazaj v gozd, starejši pa se ni hotel umakniti, marveč se je postavil na zadnji nogi in hotel napasti svoje protivnike. Drvarji splošno niso vedeli, kaj naj počnejo; hitro pa so sklenili, da se spuste v borbo z medvedom. Obkolili so ga in ga s sekirami pobili na tla.

V celjsko javno bolnico so pripeljali v nezavestnem stanju g. Alojzija Potrča, kaplana v Loki pri Zidanem mostu. Padel je s kolesa in si prebil lobanjo.

(Dalje na 2. strani)

VSAK PO SVOJE

V Zedinjenih državah bo letos prišel do polne veljave pregovor, da vsak je svoje sreče kovač. Predsedniški kandidat demokratske stranke, Smith, je kovač po imenu in skoro gotovo po katerem svojih prednikov. Predsedniški kandidat republikanske stranke je pa Hoover, sin vaškega kovača. Čez dober mesec bomo že vedeli, kateri izmed teh dveh je boljši kovač.

Mehika je zelo rodovitna dežela za generale, toda zdi se da so jih številne revolucije močno iztrebile. V zadnjih petdesetih letih so bili, z ena samo izjemo, vsi predsedniški generali. Novoizvoljeni predsednik, ki bo zavzel svoje mesto s 1. decembrom, pa je civilist, odvetnik Gil. Dvomim pa, da si bodo Mehikanci kaj na boljše; prej so jih mreyarili generali, v bodoče jih bodo po odirali odvetniki.

V nekem listu sem čital, da je za razkovanje ledenih polarnih krajev največji problem, kako si zagurati dovolj hrane in kuriva. To je zelo verjetno, saj je celo za nas, ki živimo v takozvanem zmernem pasu, to največji problem.

V Evanstonu, Ill., je Frances Willard, ustanoviteljica ženske prohibicijske stranke, pred 80 leti posadila mnogo dreves, ki naj bi po njenem mnenju predstavljala rast prohibicije. Listi zdaj poročajo, da ta drevesa zadnja leta zelo hitro izumirajo. Gotovo jim škoduje smrad iz butlegarskih kotličkov.

Chicago ima bogate bandite, zato so jim pa tudi sezidali kar dve moderni ječi. V Clevelandu smo v tem oziru zelo nazadnjaški. Če sedemkrat so nas vprašali za milijone, ki bi bili potrebni za zgraditev nove ječe, pa smo vselej napravili na glasovnici križe pri "ne." Lahko nas je sram. Chicago ima kar dve novi ječi, mi pa za naše banditske sodržavljane še ene nočemo postaviti. Zdi se, da bodo jetniki sami morali v to svrhu pričeti z zbiranjem prostovoljnih prispevkov.

V Buffalu je bil neki Salvatore Farrentino obsojen na 30 dni ječe in \$25 globe, ker je mučil mlado mačko. Če je kaj pravice na svetu, morala bi podobna kazen zadeti tudi gotove govornike, ki mučijo udeležence banketov. Menda smo vendar toliko vredni kot mlade mačke!

Komander Byrd, ki se odpravil na južni tečaj, vzel bo seboj tisoč galonov najfineše rakije in likerjev. To kaže, da svinavi suhači niso bili nikoli in ne bodo zmožni velikih in državnih činov.

V mestecu Plano, Ill., so banditi prijeli edinega mestnega policista, vzeli mu pištolo in štiri dolarje gotovine, nakar so ga odpeljali izven mesta in ga posadili v blaten jarek. Tam je mož postavil vdano počkal toliko časa, da so se banditi primerno oddaljili, nakar je odkrval v mesto, da čuva mir in red. Zdi se, da so si mala mesteca v državi Illinois začela za vzor jemati milijonsko Chicago.

(Dalje na 2. strani)

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Volume IV. 83 NO. 40

Začnimo doma.

Velike reke nastanejo iz malih izvirkov, veliki gozdovi iz mnogih malih rastlinic, velika mesta iz posameznih hiš. Prav tako nastanejo večje ali manjše organizacije in celi narodi iz posameznih oseb. Vse, kar je veliko, nastane iz primeroma malih edinic. Kakoršna je večina teh malih edinic, takšna je skupna tvorba. Ako hočemo izboljšati mesto in deželo, moramo pričeti pri lastni hiši, na lastnem vrtu, na lastni farmi. Ako želimo izboljšati organizacijo ali narod, kateremu pripadamo, moramo pričeti pri sebi. Znan je ameriški pregovor, da dobrodelnost se prične doma. To pa ne velja le za dobrodelnost, ampak za vse dobro, kar more človeštvo pokazati.

Dobri stariši najprej nasitijo in oblečejo lastne otroke, dobra gospodinja se najprej briga za red in snago v lastni hiši, na domačem dvorišču. Kdor ni hinavec, bo skrbel naprej, da je sam pošten, da je sam dober in odkrit prijatelj, da sam izpolnjuje družabne dolžnosti napram okolici, v kateri živi. Nesmiselno in celo smešno je, če hoče kdo biti voditelj in učitelj večjih ali manjših skupin, pa ne more kontrolirati niti samega sebe. Kdor ne napravi prve stopinje, ne more napraviti druge, in prva stopinja je vedno pri nas samih. Ako bi vsak svojo hišo in okolico svoje hiše držal snažno, bilo bi snažno vse mesto, ako bi vsak dobro obdelal svoj vrt in svojo farmo, bi bila dobro obdelana vsa dežela, ako bi vsak zadostil svojim dolžnostim napram družbi, bilo bi človeštvo na drugačni stopinji sreče in blagostanja, kakor je. Mnogi to v resnici prakticirajo, in ti pomagajo k sreči človeštva več, kot vsi tisti reformatorji, ki vidijo le napake in zablode drugih, svojih lastnih pa ne.

Mnogi skušajo reševati narodne in svetovne probleme, pri tem pa pozabijo in zanemarijo svojo najbližjo okolico. Saj je prav, da se zanimamo tudi za velike probleme, ako nam čas in zmožnosti to dovoljujejo, prav je, da se brigamo kdaj bodo plačani evropski vojni dolgov in kako se bo obnesla letina v Argentini, toda pred tem bi morali skrbeti, da je plačan dolg domačemu grocerju, da je domači vrt očiščen plevla. Največ koristimo sebi in splošnosti, ako skušamo po najboljši možnosti rešiti probleme, ki so nam najbližji. Morebitno rezervno energijo pa potem lahko izrabimo v širšem smislu. Redki so tisti posamezniki, katerim zmožnosti in prilike omogočajo direktno posegati v narodne in svetovne probleme. Indirektno pa lahko pomagajo pri reševanju teh problemov vsak, ki začne to izvajati pri sebi, nato pa pri skupinah, ki so mu v enem ali drugem smislu najbližje.

V tej deželi je mnogo organizacij, katerih namen je koristiti ljudstvu na ta ali oni način, v tej ali oni smernici. Nam Slovencev najbližje in za nas najvažnejše pa so nedvomno naše slovenske podporne organizacije. Nastale so vsled nujne potrebe pred desetletji, in obstajajo, ker so nam danes in nam bodo še za dogleden čas potrebne. Delijo nam materialno pomoč, seznanjajo in bratsko vežejo širom te velike dežele raztresene rojake in preskrbljujejo nam vsaj nekaj duševne hrane. Dobre so te organizacije in veliko, hvalevredno delo vršijo.

Odlično mesto med temi organizacijami zavzema tudi naša J. S. K. Jednota. Nam, ki smo njeni člani, je ta organizacija najbližja, zato je naša dolžnost, da ji pomagamo vsak po svojih močeh, vsak v svoji okolici, k čim lepšemu razvoju, k čim večji popolnosti. S tem bomo koristili samim sebi, svojim bratom in sestram po krvi in jeziku in človeštvu v splošnem.

GAZELA

Jesenske sape krila so razpele — prek poljan,
jesenske sape pesem so zapele — prek poljan,
sklonile cvetke nežne k tlom glavice so zaspale,
ko sape so ledene jih objele — prek poljan;
za hip' obstal je potok, vtihnili so valčki živi
in njih oči vse plaho zastremele — prek poljan;
otožno zaihtelo v težki je predslutnji drevje,
ko nesle so mu liste vse zveneče — prek poljan.
In jaz sem čul te sape, zrl za njimi, ko so gnale
mladostne sanje, plahe te gazele — prek poljan.

(France Zbašnik).

IZ URADA GL. TAJNIKA

Naš mladinski oddelek se nahaja v povoljnem finančnem stanju. Vsled tega mi je aktuar zavarovalniškega oddelka države Minnesota, svetoval, da naj izpustimo v letošnjem letu par asesmentov za mladinski oddelek.

Uradno se naznanja, da NEBO razpisan asesment za mladinski oddelek za dva meseca in sicer: za OKTOBER in NOVEMBER 1928. Od asesmenta so izvzeti za dva meseca vsi člani mladinskega oddelka in tudi ONI, KI BODO NA NOVO PRISTOPILI V OKTOBRU IN NOVEMBRU.

Nadejamo se, da bo članstvo v bodočih dveh mesecih pridobilo v mladinski oddelek večko število novih članov, ko ne bo treba plačati niti prvega asesment. Prvi asesment za mladinski oddelek bo razpisan za mesec DECEMBER 1928.

Z bratskim pozdravom,

Joseph Pishler, gl. tajnik.

PREBIVALSTVO SVETA

(Nadaljevanje iz 1. strani)

aker obdelane zemlje približno 14 bušljev pšenice. Nizozemska pa pridelala na akru nad 49 bušljev, Danska pa celo 51 bušljev pšenice.

PRIDELOVANJE DATELJANOV

Nadaljevanje s prve strani

gojitve, trgatve, čiščenja in snažnega razpečavanja tega južnega sadu napredovali v dveh desetletjih več, kot njih tovariši v starem svetu v dveh stoletjih. To je vzrok, da so dateljni na ameriški mizi vsako leto bolj priljubljeni. Pretečeno leto so sadjarji same iz Coachella Valley poslali na trg 1,355,000 funtov dateljnov. To iz kraja, kjer pred par desetletji ni bilo drugega kot vroča pečena puščava in nekaj bodečih kaktusov.

VSAK PO SVOJE

Nadaljevanje s prve strani

Naši rdeči bratje v Montani so gvernerja Smitha, predsedniškega kandidata demokratske stranke, slovesno proklamirali za vrhovnega poglavarja vseh Indijancev v Montani. Podpredsedniški kandidat Robinson je pa deloma indijanske krvi, in sicer ima sorodnike v rodu Kaw-Kaw Indijancev. Stoprocentno amerikanstvo obeh kandidatov je torej nad vsak dvom dokazano. Uff in kavkav!

Večkrat se hudujem zakaj mi narava ni dala govorniškega daru, da bi lahko nastopal kot političen govornik. Tak govornik je večkrat sijajno plačan, kljub temu, da mu je treba le malo misliti. Nauči se en govor, pa nastopi z njim prvi teden v Bucyrusu, O., kakor ga ponavlja v Callaboose, Ky., Horse Heaven, Wash., Ironia, N. J., Kalamazoo, Mich., Kennebunk, Me., Chinchuba, La., Ketchum, Okla., Jerusalem, Ark., Odem, Tex., Lulu, Fla., Olalee, Ala., Lukachukai, Ariz. itd. Mesece in mesece lahko ponavlja isti govor po različnih krajih, in vsakokrat je ponovno plačan zanj. Pa naj poskusi časniki ponavljati v vsaki izdaji lista eno in isto reč, in če bi bila še tako dobra. Edina izjema so oglasila, katere ljudje navadno citajo le v hudi sili, in pa razpisi izrednih asesmentov, kateri so pa najbolj osovraženo čtivo med cenjenimi sobratji. Drugače pa je treba napolniti vsaki teden najmanj 28 kolon z novim gradivom, pa naj ga slavno uredništvo vzame kjer hoče. — Čast bogovom, mislim, da bo dovolj za to kolono! A. J. T.

IZVLEČKI IZ ZAPISNIKOV 13. REDNE KONVENCIJE

J. S. K. J.

IZPREMEMBE IN DODATKI K PRAVILOM

Trinajsta redna konvencija Jugoslovanske katoliške jednote je zborovala na Ely, Minn., šest dni, od 30. julija do 4. avgusta 1928. Na konvenciji je bilo navzočih 166 delegatov in glavnih odbornikov. Završilo se je dvanajst konvenčnih sej.

Konvencija je sprejela sledeče izpremembe in dodatke k pravilom: (Izpremembe in dodatki so tiskani z močnim črnim tiskom).

Delokrog Jugoslovanske katoliške jednote je v Združenih državah Amerike, Kanadi in Meksiki.

Izvrševalni odbor sestoji iz: Glavnega predsednika, glavnega tajnika, glavnega blagajnika in vrhovnega zdravnika. Nadzorni odbor sestoji iz: petih glavnih nadzornikov, porotni odbor pa iz treh glavnih porotnikov.

Nova točka: Jednota izdaja svoje glasilo in druge publikacije v duhu bratstva in kulturno naprednem mišljenju.

Nova točka: Za slučaj smrti, odstopa ali odstavitve glavnih odbornikov voli poleg aktivnih glavnih odbornikov še sledeče namestnike: enega namestnika glavnemu podpredsedniku, glavnemu tajniku, glavnemu blagajniku, dva namestnika glavnemu nadzornemu odboru svoje glasilo in druge publikacije v duhu bratstva in kulturno naprednem mišljenju.

Prihodnja konvencija se vrši v tednu, ki se prične z zadnjim pondeljkom v mesecu juliju konvenčnega leta. Mesto prihodnje konvencije je Indianapolis, Ind.

Večina izvrševalnega in nadzornega odbora lahko da na splošno glasovanje, da se spremeni mesto in čas konvencije, ako je to v korist jednote.

Nova točka: Kvalificiranim kandidatom v glavni urad se smatrajo le tisti člani, ki so ameriški državljani. Zmožni morajo biti čitanja in pisanja. V glavni urad ne morejo kandidirati tisti člani, ki so v glavnem uradu ali odboru katerikoli slične organizacije. Izvzeti je le vrhovni zdravnik.

Vsi glavni odborniki nastopijo svoje urade s 1. januarjem po konvenčnem letu ter iste obdržijo do 31. decembra naslednjega konvenčnega leta, zvezši nadzorniki, ki oddajo svoje urade, kakorhitro je končana revizija njihove poslovne dobe. Izvzeti so tudi oni odborniki, ki so umrli, odstopili ali so bili odpoklicani.

Volitve delegatov za redno konvencijo se vrše meseca aprila in maja v konvenčnem letu. Namestnike delegatov se voli separatno, prav tako kot regularne delegate.

Inicijativni predlog mora biti podpiran od ene tretjine jednotnih društev, predno pride na splošno glasovanje. Da je inicijativa sprejeta na društveni seji, mora glasovati tri četrtine navzočega članstva, katero mora biti povabljeno na sejo potom glasila ali pismeno.

Dnevnic delegatov in glavnih uradnikov so \$7.00 na dan. Nova točka: Društva plačajo stroške glavnim uradnikom, ako se vdeležijo društvene veselice ali proslave.

Novi dodatek: Za spalne železniške vozove plača jednota, ako presega daljavo 500 milj potovanja.

Plače glavnih uradnikov: Glavni predsednik 500 dolarjev mesečno.

Glavni podpredsednik 20 dolarjev letno.

Glavni tajnik 250 dolarjev mesečno.

Glavni blagajnik 60 dolarjev mesečno.

Predsednik nadzornega odbora 180 dolarjev letno.

Drugi nadzorniki po 60 dolarjev letno.

Predsednik porotnega odbora 75 dolarjev letno.

Druga porotnika po 35 dolarjev letno.

Nova točka: Glavni odbor izvzoli iz svoje srede finančni ali investicijski odbor.

Nova točka: Glavni tajnik mora poročati v glasilu vsakih šest mesecev o vseh novo kupljenih bonjih, kakor tudi vrednost in ceno, kdaj in od koga so bili kupljeni.

Novi dodatek: Nadzorniki tudi pregledajo poslovne knjige urednika-upravnika.

Novi dodatek: Tajnik poroča v glasilu o sprejeti bolniški podpori.

Nova točka: Glavni blagajnik hrani tudi denar neizplačanih posmrtnin in v to svrhu mora voditi posebne knjige. Po teku šestih mesecev vknjiži neizplačane posmrtnine v svoje knjige. Jednota plača 3% obresti, a ne za manj kot šest mesecev.

Glavni porotni odbor: Najvažnejši dodatek: Predsednik porotnega odbora sme zahtevati vse podatke, pojasnila od tožiteljev in prič, in če istih ne dobi v teku petnajstih dneh, ne da bi bile upravičljive in po društvu potrjene opravilne, lahko tako izroči zadevo ostalim odbornikom. Vsi prizivji, ki pridejo na porotni odbor trideset dni po društveni seji, se zavrzajo, razven tistih, ki niso zakasneli po krivdi prizivne stranke. Ako na poziv predsednika nadzornega odbora društvo neče obdržavati ponovne porotne obravnave, sme predsednik ali porotnik porotnega odbora obiskati tisto društvo ter voditi društveno poroto. Taki obiski porotnikov morajo biti omejeni le na izredne porote, ker v tem slučaju jednota plača stroške.

Nova točka: Jednota plača zdravniško preiskavo in \$1.00 od vsakega člana (provizijo) do starosti 25 let, po 25. letu pa se plača samo zdravniška preiskava, ki pa ne sme presegati \$2.

Izprememba: Imenik društvenih uradnikov se priobčuje vsake tri mesece enkrat.

Dodatek: Nova Doba izhaja na šestih straneh tedensko, a dve strani ste določeni za angleško čtivo. Urednik ima pravico, da izda glasilo na osemih straneh, ako je potreba. Uredniku je dovoljena pomoč v uradu, za sestavo in urejevanje angleških strani. Urednik nastavi moč sam. Maksimalna plača temu pomočniku je \$75.00 mesečno.

Nova točka: Glavni izvrševalni odbor razpiše službo glavnega urednika-upravnika tri mesece pred konvencijo. Vse prošnje morajo biti poslani na konvencijo, naslovljene na predsednika konvencije, kateri isto odpre in prečita na konvenciji.

Važna nova točka, kot sprejeta na konvenciji se glasi:

V kraju, kjer se obstoji kakor krajno društvo te jednote in še ne šteje 50 članov, se ne more ustanoviti nobenega novega društva, dokler prvo društvo ne doseže določenega števila 50 članov, izvzeta so velika mesta s sto tisoč prebivalci, kakor tudi mesta, kjer še ni ženskih in angleško-poslujočih društev.

Zenska in angleško-poslujoča društva se morejo ustanovljati tudi v vsakem mestu ali naselbinah, kjer istih ni, akoravno že v takem mestu obstajajo moška društva, ali pa v mestih in naselbinah, kjer ni nobenega društva. V angleško-poslujoča društva lahko pristopijo moški člani in ženske članice, kakor tudi člani in članice slovensko

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Kat. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: ANTON ZBASNIK, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 East 32nd St., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, 416 East Camp St., Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih posmrtnin: JOHN MOVERN, 412-12th Ave., Ely, Duluth, Minnesota.

Vrhovni zdravnik: Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: RUDOLPH PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
1. nadzornik: FRANK SKRABEC, 2418 So. 12th St., Omaha, Neb.
2. nadzornik: JOSEPH A. MERTEL, Box 1107, Ely, Minn.

Porotni odbor:

Predsednik: ANTON KOCHEVAR, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
1. porotnik: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
2. porotnik: LOUIS RUDMAN, 1013 Hartley Rd., Cleveland, O.
3. porotnik: JOSEPH PLAUTZ, 432-7th St., Calumet, Mich.
4. porotnik: FRANK KAČAR, 1231 Addison Rd., Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prirobe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasila, naročnina nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

govorečih društev. Angleško

poslujoča društva se lahko ustanavljajo iz novih članov in članic, kakortudi iz starih članov in članic. (Ta točka gre takoj po konvenciji v veljavo).

Novi dodatek: Kandidatinje lahko pristopijo v moško ali žensko društvo, obratno je dovoljeno isto kandidatom.

Novi dodatek: Novoustanovljena društva dobio od jednote poslovne knjige zastojno. (Točka gre takoj v veljavo).

Sprememba: Maksimalna svota za pogrebe je \$150.

Sprememba: V jednoto se sprejema samo kandidata do 50 leta. Od 40. do 45. leta se more zavarovati le \$500.00 posmrtnine in \$1.00 bolniške podpore, od 45. do 50. leta le \$250 in \$1.00 bolniške podpore. V jednoto se sprejema vse narodnosti, ki so kavkaškega ali bellega plemena.

Dodatek: Društveni predsednik in tajnik lahko sprejmeta kandidata, ki ne more priti na društveno sejo, kar doma, v njegovem stanovanju, ako seja določi tako.

Sprememba: Oseba, ki ima samo eno oko, ne more biti sprejeta v Jednoto.

Važna točka: Pristopnina v jednoto je prosta za vse kandidata.

Sprememba: Po preteku 90 dni, ko je bil kandidat sprejet v jednoto, se zamore plačati bolniško podporo za naravne bolezni.

Sprememba: Če umrje član pred potekom šestih mesecev za jetiko, potem, ko je pristopil v jednoto, jednota ne plača posmrtnine, ampak samo pogrebne stroške do svote \$150.00.

Sprememba: Asesment za dva dolarja bolniške podpore se zviša za 20 centov. Asesment v onemogli sklad se zviša za tri cente. Ustanovil se je nov sklad, takozvani sportni sklad, v katerega plačuje vsak član dva centa na mesec.

Sprememba: Član, ki je prekoračil starost 65 let, in če je v potrebi, lahko napravi prošnjo na jednoto, da mu plačuje mesečni asesment.

Sprememba: Tudi v bolnišnici se obiskuje bolnike, seveda, ako niso preodajlene.

Novi člen: Jednota je ustanovila sportni sklad, iz katerega bo podpirala vse sportne skupine, ki se organizirajo iz društev članov. Glavni odbor izdelala načrt. Do uresničenja in aktivnosti enakih sportnih klubov je dana glavnemu izvrševalnemu odboru pravica, da financira polovico nastalih stroškov, a svota ne sme presegati nad \$100.00.

Sprememba: Za prve tri dni bolezni ne plača jednota nobene podpore.

Sprememba: Noben član ni upravičen do polne bolniške podpore za dolgotrajne bolezni, več kakor šest mesecev v teku dveh let za eno in isto bolezen.

Dodatek: Glede prijavitelj o bolezni, velja zdravnikov in tajnikov datum; izvzeti so le člani, ki so bili v naglici odpeljani v bolnišnico.

Nova točka: V slučaju, kdor član vsled nezgode ali operacije zgubi oko (oči), roko (roke), nogo (nogi), ali je bil na kak drug način poškodovan in bi bil vled take poškodbe ali operacije upravičen do navedenih odškodnin, niso njegovi dediči upravičeni do istih, ako ta član, pred potekom 60 dni od dneva take nezgode ali operacije, umrje.

Nova določba: Bolniška podpora se plačuje za prvih šest mesecev celotna, za nadaljnje 12 mesecev polovična, a potem se transferira bolnika v sklad onemoglih, kjer dobiva \$10.00 mesečno, dokler je bolan ali nezmožen za delo.

Nova točka: Vsem neenakopravnim članom se po preteku 18 mesecev plačuje podpora, iz onemoglega sklada, ako predložijo dokaze, da so bili neprenehoma 18 mesecev bolni.

Nova točka: Za vse nevarne operacije, ki niso v teh pravilih, toda po mnenju glavnega zdravnika in glavnega odbora, ki slične onim, ki so navedene v pravilih, se tudi plača odškodnine, katero določijo prejemniki.

Sklep konvencije: Jednota si nabavi stenske koledarje v agitatorične svrhe.

Nova točka: V slučajih, kdor nimajo društva zadostnega članstva za izvolitev delegatov, društva se družijo za skupnega delegata.

Dodatek k sestavi društvenega porotnega odbora:

Društveni porotni odbor sestoji iz pet članov, katere imenujete obe stranki; tožitelj imenuje dva, toženec dva, ti štirje skupno pa izberejo petega porotnika. Porotni odbor mora iz svoje srede izvoliti predsednika. Predsednik porotnega odbora mora paziti, da se porotniki tožitelja ali toženca ne smejo biti voljeni v porotni odbor, niti ne osebe, ki imajo kakršnekoli trgovske zveze z omenjenima strankama. Društveni odbor mora vsakemu porotniku izmed navzočih članov porotnika posla društvenega predsednika jih imenuje društveni predstavnik. Ko je porotni odbor izvoljen, se snide k zasedanju, kar pokliče obe stranke na svoj govor. Obe stranki smete pri-

(Dalje na 3. strani).

OTOK ZAKLADOV

Angleško spisal R. L. STEVENSON
Poslovenil J. M.

(Nadaljevanje)

"Nikar si ne vzemite preveč k srcu, gospod," je rekel in stresel sodniku roko. "Njemu se godi dobro; ni se treba bati za mornarja, ki je bil ustreljen v službi kapitana in gospodarja. Morebiti to ni prav, vendar je bilo neizogibno."

"Nato me je potegnil na stran."
"Dr. Livesey," je rekel, "ali ne pričakujeta vi in sodnik v nekoliko tednih pomožne ladje?"

Povedal sem mu, da je bilo to vprašanje mesecev in ne tednov, da pošlje Blandly, ako se ne vrne do konca avgusta, za nami ladjo, da nas poišče, vendar niti poprej, niti pozneje. Sedaj si lahko izračunite sami," sem rekel.

"No, da," je odvrnil kapitan in se popraskal za ušesi, "in tudi če se oziramo na vse, kar nam je naklonila Previdnost, moramo reči, da se nahajamo v veliki stiski."

"Kako mislite to?" sem vprašal.

"Škoda je, gospod, da smo izgubili to drugič naloženo blago," je odvrnil kapitan. "Kar se tiče smodnika in krogelj, bomo imeli dovolj. Toda živeža je malo, tako malo, dr. Livesey, da je morebiti vse eno, ako je eden več ali manj."

In pokazal je na mrtvo truplo pod zastavo.

Ravno sedaj je med gromom in živžganjem priletela visoko gori nad streho kočice topova kroglja in padla daleč na drugi strani v gozd.

"Oho!" je rekel kapitan. "Le pokajte! Kaj imate že tako malo smodnika, fantje!"

Pri drugem strelu so bolje merili in kroglja je padla med ograjo, vrgla oblak peska v zrak, vendar ni naredila nobene druge škode.

"Kapitan," je dejal sodnik, "z ladje se ne more videti kočice. Torej mora biti zastava, na katero merijo. Ali ne bi bilo bolj pametno, da jo snamemo?"

"Zastavo sneti!" je zavpil kapitan. "Ne, gospod, jaz ne!"

In kakor hitro je spregovoril te besede, smo mu vsi pritrtili. Kajti s tem nismo samo pokazali nekoliko krepke mornarske volje, temveč je bila v tem tudi dobra politika, ko smo pokazali svojim sovražnikom, da jih zaničujemo z njihovim streljanjem vred.

Ves večer so pokali. Kroglja za kroglo je letela ali preko naš ali je padla prezgodaj, ali pa razrila pesek v ograji; oni so morali tako visoko streljati, da je padla kroglja kakor mrtva in se zarila v mehki pesek. Ni se bilo treba bati, da bi odskočila, in če tudi je ena priokukala skozi streho kočice in izginila v tla, smo se kmalu privadili tej igri in se nismo bolj menili zanje kot za kriket.

"Eno dobro stran pa ima vse to," je opomnil kapitan, "da je namreč gozd pred nami skoro gotovo brez sovražnikov. Od-

tok je trajal precej časa in naše zaloge morajo biti sedaj izven vode. Prostovoljci naj gredo in prineso svinjino."

Gray in Hunter sta bila prva, ki sta se oglasila. Dobro oborožena sta se izmuznila iz ograje, vendar se je pokazalo, da ni bilo treba. Uporniki so bili bolj drzni kakor smo mislili, ali so pa bolj zaupali Handsovemu streljanju. Kajti kakih pet izmed njih je marljivo odnašalo našo zalogo ter bredlo k nemu svojih čolnov, ki je bil čisto blizu in ki so ga držali s priložnostnim udarcem vesla proti toku. Silver je stal spredaj in povelejal; vsak izmed njih je bil sedaj oborožen s puško, ki so jih gotovo izvlekli iz kake skrivne zaloge.

Kapitan se je nato vsedel k svojemu ladjinemu zapisniku, in evo začetka tega, kar je napisal:

"Aleksander Smollett, kapitan; David Livesey, ladjin zdravnik; Abraham Gray, prvi tesar; John Trelawney, lastnik ladje; John Hunter in Rihard Joyce, gospodarjeva služabnika — vse kar je ostalo zvesto izmed celega ladjinega moštva — z živžem za deset dni pri majhnih merah, so današnjega dne stopili na suho in razvili angleško zastavo nad ostrogom na Otoku zakladov. Tom Redruth, gospodarjev služabnik, je bil od upornikov ustreljen; Jakec Hawkins, kabinski deček —"

In v tem trenutku sem se spomnil na ubogega Jakca Hawkinsa in njegovo usodo.

"Nekdo nas kliče," sem rekel Huntu, ki je bil na straži.

"Doktor! Sodnik! Kapitan! Halo, Hunter, ali ste vi?" je bilo slišati.

"In planil sem k vratom ravno prav, da sem videl Jakca Hawkinsa, kako je čil in zdrav lezel preko ograje." —

XIX. POGlavJE

Posadka v ostrogu.

"Kakor hitro je Ben Gunn zagledal zastavo, je obstal, me prijel za roko in ustavil ter se vsedel.

"Glej," je dejal, "tam kaj so gotovo tvoji prijatelji."

"Morebiti pa so uporniki," sem odgovoril.

"Ni mogoče!" je vzkliknil. "Na takem kraju tukaj, kamor ne pridejo drugi ljudje nego gospodje sreče, bi Silver razvil razbojniško zastavo; ne dvomiva o tem. Ne, to so tvoji prijatelji. Ni manjkalo udarcev in mislim, da se je tvojim prijateljem najbolje godilo; in tukaj so sedaj na suhem v tem starem ostrogu, kakor ga je pred leti in leti zgradil Flint. Oj, to ti je bil pravi človek, in Flint! Razum ruma ni bil nihče močnejši od njega. Nikogar se ni bal, on ne; samo Silverja — Silverja ni vztrahoval."

"No," sem rekel, "morebiti je tako; toliko več imam vzroka, da moram hiteti in se pridružiti svojim prijateljem."

(Dalje prihodnjič.)

Spomenik indijanskega glavarja.

V Montrose, Colorado, so nedavno postavili originalni spomenik glavarju Ute-Indijancev Ourey-u in njegovi ženi Chipeti. Spomenik je zgrajen iz konkretna v velikosti in obliki "tepee," to je šotora Ute-Indijancev. Stoji pa nad studencem, iz katerega je glavarjeva squaw Chipeta nosila vodo v šotorišče.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko žalostjo naznanjamo sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je umrl ljubljani soprog, oziroma oče

Anton Rešeta,

v najlepši moški dobi 44 let. Umril je 11. septembra ob 8. uri zjutraj, na svojem domu. Pokojni je bil rahlega zdravja dve leti. Bil je vestno skrben oče za svojo družino. V Ameriki je bival 19. let. Rojen je bil na Planini pri Vipavi. Pogreb se je vršil 13. septembra, na katoliško pokopališče (St. Mary's) v Sharpsburg, Pa.

Na tem mestu se lepo zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali za časa bolezn, posebnemu bratu Louis Rešeta in sestri Antoniji Hlad in njenemu soprogu Louisu Hlad in Josephu Hlad, in botru Louisu Stokel. Hvala vsem, ki so nam izražali sožalje. Hvala družtva sv. Štefana, št. 26 J. S. K. Jednote in Združeni Slovenci, št. 118

S. N. P. Jednote za krasne vence in za tako lepo ureditev pogreba. Hvala predsedniku društva št. 118, Anton Barilarju za ganljiv nagrobni govor. Hvala Rev. Josip Skurju, ki mu je podelil sv. zakramente in služil mašo zadušnico za pokojnika.

Hvala za darovane vence: Louis Rešeta, družinam Louis Hlad, Frank Jamnik, John Zbašnik, Joseph Ujčić, Victor Volk, Joseph Kršul, botru Louis Stokel in prijatelju Anton Valenčič. Hvala vsem, ki so dali avtomobile za pogreb: John Balkovec, Frank Golob, Joseph Hlad, Anton Valenčič, John Zbašnik, Paul Klun, Frank Božič in Mr. Ruhling. Hvala vsem, ki so prišli k pogrebu, posebej še bratranču Joseph Petriču in Karolini Uršič. Hvala Louisu Kompere st. in Ludviku Strancar za darovane maše zadušnice.

Tebi dragi soprog in oče, pa želimo, da počivaš mirno v hladni ameriški zemlji.

Zalujoci ostali: Josephine Rešeta, soproga; Anton, Sophie Joseph, Louis in William Rešeta, otroci; Louis Rešeta, brat, in Antonia Hlad, sestra; v starem kraju pa brat Jožef, sestra Marija in mati. Pittsburgh, Pa., 29. septembra 1928.

Lepe tiskovine

za vaša društva, za trgovce, posameznike, za vsakovrstne prireditve dobite vselej

po nizkih cenah

v prvi slovenski mljaki tiskarni v Zjed. državah, kjer dobite ob vsakem času neseljivo in

točno postrežbo

Se priporočam društvom, rojakom, trgovcem za vse prilike. Prevzamemo največja kot najmanjša dela.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

Največja in najstarejša slovenska zlatarska trgovina v Ameriki. Zlatarske predmete vseh vrst, gramofone, plane in radio vseh cen in izdelkov dobite pri nas.

FRANK CERNE

6053 St. Clair Ave. in 939 E. 79th St., Cleveland, O.

RUDOLF PERDAN
SLOVENSKE JAVNI NOTAR

Naznanja rojakom te okolice, da izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče posle.
933 E. 185th St. Cleveland, Ohio.

KER so bili vedno in vedo, da bodo tudi v bodoče točno postreženi,

KER so prepričani o varnosti pri nas naloženega denarja,

KER lahko z istim razpolagajo, kadar ga potrebujejo.

KER prejemaajo za vloge obresti po 4%, mesečno obrestovanje,

si je izbralo veliko število rojakov po vseh Združenih državah za svoj

GLAVNI STAN
v vseh bančnih poslih domačo

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

ANTON ZBAŠNIK

Slovenski Javni Notar

4905 Butler Street, Pittsburgh, Pa.
Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobornice vsake vrste, oporoke in vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

VABILO VABILO VABILO

NA PRVO

Vinsko Trgatev,

KATERO PRIREDI

Društvo Napredek,

št. 132 J. S. K. J.

V SLOVENSKEM DRUŠTVENEM DOMU

na Rechar Ave., Euclid, O.

V NEDELJO, 7. OKTOBRA '28.

ZAČETEK OB DVEH POPOLDNE

GODBA LA SALLE ORKESTRA

Vsi člani JSKJ, kakor tudi ostalo slovensko občinstvo iz naselbin Euclid, Nottingham, Noble in drugod, je vljudno vabljeno, da se te prve jesenske prireditve udeleži. Poleg sladkega grozdja bodo posetnikom na razpolago tudi okusna druga okrepčila. Torej na svidenje!

ODBOR

Občinstvu v naznanje!

Ker je pod imenom Grdina in Sinovi več uradov ali naslovov, radi tega mnogi ne vedo, kje in kdaj bi lahko z menoj govorili, bodisi v trgovskih kakor tudi v privatnih zadevah.

Radi tega sem se odločil, da bo od prvega oktobra naprej moj urad za vse zadeve v glavni prodajalni za pohištvo, razen takrat, kadar je trgovina zaprta. Ob nedeljah in ponoči se me bo dobilo pa v stanovanju. To sem odredil tudi radi tega, ker se v trgovini oglašajo veliko ljudi, ki želijo z menoj govoriti, katerim je pa hoditi na stranske ceste neprijetno.

To naj cenjeni odjemalci in prijatelji vpoštevajo, kadar imajo namen z menoj osebno ali trgovsko se razgovarjati.

Anton Grdina trgovec in pogrebnik

NAŠI KOLEDARJI za leto
1929

Nič ne bo prehitro, ako že sedaj povemo, da imamo za leto 1929 nekaj nad 12 tisoč krasnih stenskih koledarjev. To pa radi tega, da jih rojaki lahko pošljejo v stari kraj svojim sorodnikom in prijateljem ob času, da bodo dobili odgovore nazaj, še predno nastopi zimski čas.

Koledarji za 1929 so boljši nego so bili kdaj poprej, skušnje pretečenih let so nam omogočile, da smo izdali najpraktičnejše koledarje za bodoče leto 1929.

Naročila za iste se jemljejo v obeh prodajalnah, 6019 St. Clair Ave. in na 15301-7 Waterloo Rd. Cena za koledarje za pošiljanje v stari kraj ali kamorkoli drugam je sledeča:

Za enega je 30 centov; za dva je 50 centov, ali štirje za dolar; nam je ljubše, da jih naročite več skupaj na en naslov, ker je pošta ceneje in nam je delo prihranjeno. Naši odjemalci jih dobijo zastoj za stanovanje. Pišite ali se oglasite na 6019 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.